

territorialitat penedesenca no podia deixar de banda l'estudi de la llengua comuna en tant que instrument essencial de comunicació, indispensable per a la cohesió del Penedès.

Les jornades es van estructurar a l'entorn de quatre grans àmbits: la llengua, l'onomàstica, l'etnopoètica i la llengua literària. Va ser en aquests mateixos eixos que es va estructurar la presentació de comunicacions en la jornada celebrada el 29 d'octubre al Vendrell, en sessions de matí i tarda i en la qual es van donar a conèixer un total de vint-i-cinc treballs sobre aspectes de lingüística i sociolingüística, fenòmens fonètics i lèxics, aspectes històrics, toponímia i onomàstica, i creativitat en literatura i etnopoètica.

El programa va incloure també una taula rodona sobre la singularitat del vocabulari casteller penedesenc i una altra sobre la comunicació en català i el seu paper d'eina de cohesió. Com a àmbits tangencials al tema de la convocatòria, esmentem una visita guiada a la casa-museu d'Àngel Guimerà del Vendrell i l'estrena coral d'una nova lletra per a la coneguda sardana «Bell Penedès» del mestre Josep Saderra. També es va presentar el projecte de l'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès i es va dedicar una jornada a la literatura i la llengua com a fonts d'inspiració de les altres arts.

A més, es van programar un total de cinc conferències a càrrec de destacades personalitats de la llengua i la literatura, d'entre les que destaquem que va ser el doctor Manuel Jorba qui va obrir les jornades amb una dissertació sobre «Milà i Fontanals penedesenc: llengua, poesia, folklore, història», mentre que la cloenda va estar a càrrec del doctor Joan Veny que va oferir unes ben interessants espigoladures lingüístiques penedesenques.

Cal tenir en compte que es partia del fet que cap de les vint-i-sis edicions anteriors de les Jornades d'Estudis Penedesencs s'havia dedicat al tema de la llengua. En aquest sentit, constituïa un veritable repte conèixer l'interès i el poder de convocatòria d'aquests aspectes d'estudi, tant pel que fa a conferències, taules rodones i altres actes diversos com en relació a la presentació de comunicacions. En tots aquests creiem que les Jornades van superar amb escreix les expectatives inicialment fixades, amb una molt notable assistència, especialment en la jornada de presentació de comunicacions. A destacar igualment la varietat d'aspectes i àmbits tractats, des dels específicament lèxics o sintàctics fins als estudis literaris.

Potser l'aspecte més important de les jornades ha estat el fet d'obrir noves perspectives i línies de treball que hem d'esperar que donin importants fruits, de manera que podem dir que aquestes XXVI Jornades han esdevingut un punt d'aturada, reflexió i coneixement d'un conjunt de temàtiques sobre la situació actual de la llengua a casa nostra, i de coneixement de les labors d'estudi que s'hi estan portant a terme.

Joan SOLÉ
Secció del Parlar Penedesenc
Institut d'Estudis Penedesencs

L'històric i emotiu homenatge a Pere Verdaguer a l'Institut Franco-Català Transfronterer (Universitat de Perpinyà, 1 de desembre de 2016). — «*En agraïment al puntal i ànima de la llengua i dels estudis catalans a Catalunya Nord*». Així deia la placa d'homenatge que va ser lliurada a Pere Verdaguer el dia 1 de desembre de 2016, al curs de la jornada que li van dedicar l'Institut Franco-Català Transfronterer (IFCT) i la Universitat de Perpinyà, amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans i de l'APLEC, l'Associació per a l'ensenyament del català, de la qual Pere Verdaguer era president d'honor (i fundador). La trobada i l'acte concebuts pels investigadors de l'ICRECS —el grup de recerca en estudis catalans de la universitat i la seua responsable Míriam Almarcha París— van voler aliar, en presència del propi mestre, a l'encop el seminari universitari,

la participació estudiantil (amb els alumnes de l'IFCT, els Estudis Catalans de la Universitat de Perpinyà), la manifestació de caliu d'amics i admiradors, i el reconeixement agraït de l'obra immensa del lingüista i activista de la llengua. A parer de molts assistents, el repte va ser reeixit. La millor recompensa va ser la visible emoció i satisfacció —sempre continguda— de Pere Verdaguer. Un dels objectius d'aquesta «jornada verdagueriana» era d'obrir el camp de la investigació sobre un home i una obra considerables, però fins ara poc conreada. Es tractava igualment de transmetre a les noves generacions el coneixement de la feina i de les produccions d'una persona clau per a la preservació i la transmissió de la llengua catalana a la Catalunya del Nord al segle xx, un moment delicat de la història del català, en una dinàmica recessiva. La representació que van fer els joves d'un fragment de *Algunes pàgines d'un exili ordinari* (sota la direcció de la seua professora Míriam Almarcha) en el vestíbul de l'IFCT va mostrar que la fita d'impulsar l'enllaç amb els estudiants d'ara ha estat assolida.

Els participants a l'acte es van mostrar entusiastes, atents, reverents i sincerament agraïts. Després que Miquela Valls presentés la vida rica, densa i fèrtil de Pere Verdaguer, els diferents ponents, en forma d'exposicions breus, van evocar la polifacètica, sàvia, culta, avantgardista producció de la seua feina: l'articulista, per l'experiodista de *l'Indépendant* Bernat Rieu; el lingüista i filòleg, per Joan Peytaví Deixona; el gramàtic i pedagog, per Martine Berthelot; el novel·lista de ciència-ficció, per Alà Baylac Ferrer; el militant del temps del GREC, per Marie Grau; el professor i el creador de la Universitat Catalana d'Estiu, per Joan Becat; el contista, per Míriam Almarcha París; el poeta, per Coleta Planas; l'acadèmic de la llengua, per M. Teresa Cabré; l'amic d'infància, per Maurice Thibault i el veí d'Illa, per Teresa Dalmau; el company de militància, per Eliana Comelade; i també el dialectòleg, el lexicòleg, l'impulsor dels estudis catalans a la universitat, el divulgador, el transmissor... Diverses persones, companys, personalitats, familiars, amb els seus parlaments, amb la seua presència, pel seu caliu, van contribuir a donar a la trobada un caràcter emotiu i solemne, afectuos i dens. Vam sentir i veure Joandomènec Ros, president de l'IEC, Jordi Mir, membre corresponent de la Secció Filològica de l'IEC, i encara Mireia, la seua filla, Gineta, la seua esposa, Renée Soum, Joan Maluquer, Ramon Gual, Pere Manzanares, Irene Muñoz, Miquel Adroher...

Una primera nota bibliogràfica difosa al moment de l'homenatge mostra els més de 70 títols publicats per Pere Verdaguer. Els seus articles i cròniques innombrables són per estudiar. El director de les Presses Universitaires de Perpignan, Joan Peytaví Deixona, va enriquir l'homenatge amb l'anunci del llançament d'una col·lecció Pere Verdaguer a l'editorial de la Universitat, just abans que la Cendrine Hernandez li entregués en nom del Servei de Cultura de la Universitat de Perpinyà —i en presència del seu autor Guillaume Bessoule— una escultura original simbolitzant la lluita per la llengua, així com un estandard realitzat per estudiants dels Estudis Catalans de Perpinyà incloent una citació de l'autor homenatjat, en el marc del taller Labo de Babel d'aquí.

Pere Verdaguer va ser fidel a ell mateix: va explicar tots els escrits que encara tenia per publicar, la feina en què pensava encara i sempre. Va mostrar, amb la seua humilitat intrínseca, la seua sintonia amb la perspectiva de seguir treballant per la difusió i la promoció de la llengua. Esperem haver entès el mestre. Esperem, amb el nou equip de l'IFCT, amb els estudiants d'aquest principi de segle XXI, haver contribuït a començar a fer de relleu —no serem pas massa per seguir la feina. Esperem haver treballat un darrer cop amb el Pere i haver-li proporcionat un moment agradable.

La trobada ha estat gravada pels serveis informàtics Platinium de la Universitat de Perpinyà; el document serà accessible per als que voldran consultar els parlaments i les actuacions d'aqueixa jornada històrica i rica.

Alà BAYLAC FERRER
Universitat de Perpinyà
Institut d'Estudis Catalans

Homenatge del Laboratori de Fonètica de la Universitat de Barcelona (UB) al Dr. Eugenio Martínez Celdrán amb motiu de la seva jubilació (2 de desembre de 2016). — El dia 2 de desembre de 2016 va tenir lloc a la Facultat de Filologia de la UB l'homenatge al Dr. Eugenio Martínez Celdrán amb motiu de la seva jubilació.

L'organització va córrer a càrrec del Laboratori de Fonètica d'aquesta universitat, del qual l'homenatjat ha estat el director des de la seva creació el 1978. El president honorífic va ser el Dr. Ramon Cerdà Massó, impulsor del Laboratori i, en el seu moment, director de la tesi doctoral del Dr. Martínez Celdrán; la presidència, la va ocupar qui escriu aquestes ratlles, la Dra. Ana Ma. Fernández Planas, responsable tècnica del Laboratori des de 1991; i la resta del comitè organitzador —Dra. Lourdes Romera Barrios, Dr. Paolo Roseano, Dra. Wendy Elvira-García, Dra. Josefina Carrera-Sabaté, Dra. Dorota T. Szmids i Sra. Chia-Wen Yeh— estava formada amb alguns dels col·laboradors habituals, contractats o becaris predoctorals del Laboratori.

Els actes previstos es van distribuir en dues grans franges horàries, la del matí i la de la tarda, després d'una obertura institucional dels actes en la qual van participar el Dr. Quetglas, vicerector de Comunicació i Projecte de la UB; el Dr. Sotelo Vázquez, degà de la Facultat de Filologia; la Dra. M. Rosa Lloret, directora del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General (en el qual l'homenatjat és catedràtic); i la Dra. Ana Ma. Fernández Planas, professora al mateix departament. Al matí la sessió va prendre forma de *Workshop* sobre el projecte AMPER a Espanya. El *Workshop* d'enguany es va centrar a presentar els webs de diferents grups de treball que es distribueixen per la geografia de l'Estat més el web general, administrat actualment des de la Universitat de Torí. Les presentacions van anar precedides d'una conferència inaugural dictada pel Dr. Martínez Celdrán —que ha dedicat els darrers anys de la seva vida professional en actiu als aspectes suprasedgmentals, bàsicament— titulada «Acentos contiguos en español y catalán». Els participants convidats al *Workshop* van ser els següents: en primer lloc, la Dra. Ana Ma. Fernández Planas (UB), responsable internacional del domini lingüística català i participant activa en l'organització del domini lingüístic castellà, el responsable del qual és el Dr. Martínez Celdrán, va presentar el web d'AMPER-CAT dedicat a tots dos dominis lingüístics, <http://stel.ub.edu/labfon/ampere/cast/index_amperecat.html>. Per al domini català, AMPER-CAT s'ocupa de totes les tasques d'estudi i anàlisi dels informants dels punts d'enquesta triats; per al domini castellà, s'ocupa de l'estudi i anàlisi minuciosos de bona part de la geografia espanyola i americana i, a més a més, porta la coordinació internacional de la resta de grups implicats en aquest àmbit del gran atlas prosòdic virtual, que segueix el seu curs. A continuació, el Dr. Paolo Roseano, també vinculat al Laboratori de Fonètica de la UB, va presentar el web d'AMPER-Friül, la coordinació del qual es desenvolupa a partir de la seva gestió i de la de la Dra. Fernández Planas, <<http://stel.ub.edu/labfon/ampere/friul/index.html>>. La sessió va seguir amb la presentació del web d'AMPER-CAN de la mà de la Dra. Josefa Dorta Luis, de la Universitat de La Laguna (Tenerife). Aquest grup treballa a les Illes Canàries, Cuba, USA-San Antonio de Texas, Venèçuela i participa en la coordinació dels estudis de Colòmbia (amb la Dra. Mercedes Muñetón), <<http://ampercan.webs.ull.es/?q=base-datos-ampere-en-canarias>>. La Dra. Yolanda Congosto de la Universitat de Sevilla, a continuació, va presentar el web corresponent a les àrees que coordina: la part occidental d'Andalusia, Extremadura, USA-Los Angeles, Guatemala (amb la Dra. Katrin Utgard de la Universitat de Bergen), Costa Rica, Bolívia i Mèxic (amb el Dr. Martín Butragueño), <<http://geoprosodic.com/>>. Seguidament, la Dra. Rosa Miren Pagola i el Dr. Alexander Iríbar de la Universitat de Deusto a Bilbao van oferir una mostra de l'estat del seu web dedicat a l'espanyol del País Basc, <<http://ampere.deusto.es/bonaparte/includes/index.php>>, i després, la Dra. Carmen Muñiz Cachón de la Universitat d'Oviedo va presentar el seu web per a l'estudi del bable i de l'espanyol a Astúries, <<http://www.unioviedo.es/labofone/>>. La penúltima xerrada va anar a càrrec de la Dra. Elisa Fernández Rei, de la Universitat de Santiago de Compostela, que va presentar el seu web dedicat al domini lingüístic